

Bilag 2: Midtvejsrapport for TPS Fase 2 for perioden juni 2020 – oktober 2020

Projekt ID: Samarbejdsprojekter med kommuner og civilsamfund på psykiatriområdet

Projektets titel: Pårørendesamarbejde og -støtte til en mere sammenhængende psykiatri

J.nr. 19029695

Da denne rapport fungerer som bilag til vores ansøgning om støtte til Fase 3, har vi tilladt os at gøre den lidt længere end en almindelig midtvejsrapport. Hvis en kortere rapport ønskes, kan vi fremsende den.

23. oktober 2020 - på vegne af projektstyregruppen

*Mads Engholm
Styregruppeformand*

Indhold

1. Projektets overordnede mål	2
2. Status på projektets fremdrift	2
Komponent 1:.....	2
Gruppeforløb for pårørende	2
Tilvalgskurser.....	3
Undervisergruppens kompetenceudvikling.....	3
Komponent 2:.....	3
Netværksdannelsen med de psykiatriske centre og kommunerne.....	3
Netværksdannelsen med Psykiatrisk Center Nordsjælland og Frederikssund, Helsingør, Hillerød og Rudersdal kommuner.....	4
Netværksdannelsen med Psykiatrisk Center København og Frederiksberg og Københavns kommuner.....	4
Fælles læringsevents.....	5
Projektets bæredygtighed og lokale forankring	5
Corona-vinklen	5
Projektets samlede tidsplan.....	6
Projektets økonomi.....	6

1. Projektets overordnede mål

Pårørende og deres nærmeste, psykisk syge eller sårbare, har gode hverdagsliv med fokus på håb, selvbestemmelse og muligheder. Pårørende har viden om, inddrages i, og støttes af og anerkendes af den recovery-orienterede og sammenhængende psykiatris tilbud og samarbejde med civilsamfund og kommune.

Projektets overordnede mål er udmøntet i to hovedkomponenter:

1. Gennemførelse af civilsamfundsbase, peer-faciliterede gruppeforløb for pårørende til personer med psykisk lidelse og sårbarhed. Vigtige succesparametre for projektet er, at deltagerne i gruppeforløb finder de emner og redskaber, der arbejdes med, relevante til formidling af håb, selvbestemmelse og muligheder til mestring af pårørendevilkåret.

2. Etablering af tværsektorielle netværk for medarbejdere i Region Hovedstadens Psykiatri og kommunerne og frivillige i foreningernes lokalafdelinger for at styrke brobygning og vidensformidling om tilbud til pårørende i psykiatrien. Vigtige succesparametre er let tilgængelig adgang til og viden om tilbud til pårørende, ud fra et tværsektorielt og sammenhængende psykiatrisperspektiv.

2. Status på projektets fremdrift

Komponent 1:

Gruppeforløb for pårørende

De fem planlagte gruppeforløb for pårørende i efteråret 2020 afvikles planmæssigt i perioden september-december. Et gruppeforløb består af 8 kursusgange à 2 ½ til 3 timer med to erfarne peer-undervisere.

To forløb afsluttes i oktober, et i november og to i december. Forløbene afholdes i Albertslund, Hørsholm, Kbh./Tagensvej, Lyngby og Rudersdal.

Der er god tilslutning til kurserne, på trods af den i perioden skærpede Corona-situation. Med kun to mænd på de første tre forløb kan vi dog konstatere, at det er svært at få mænd som deltagere.

Vi tilstræber at koordinere gruppeforløbenes afholdelse med pårørende-aktiviteterne i foreningernes lokalafdelinger. Det har givet udfordringer, vi skal finde løsninger på.

Tilvalgskurser

Med henblik på at kunne uddybe emner, som ikke kan håndteres dybtgående på et gruppeforløb, har projektet udviklet og udbudt tilvalgskurser til pårørende om det gode møde med kommunen, kommunikation og konfliktløsning samt det gode møde med psykiatrien. Kurserne afvikles fra oktober.

Da tilvalgskurserne blandt andet tilbydes deltagerne på gruppeforløbene, er det rent praktisk en udfordring, hvis alle kurserne skal udbydes i samme periode som gruppeforløbene. Der kan blive tale om en vis kursus-overmætning for de, der udover gruppeforløb også ønsker at deltage i alle tre tilvalgskurser.

Tilvalgskurset 'det gode møde med kommunen' gennemføres to gange. Det sker for at imødekomme den gruppe deltagere der i foråret 2020 på grund af Corona-restriktionerne ikke kunne afslutte det påbegyndte kursus. Disse to kurser søger vi regionens godkendelse til at udskyde til foråret 2021, dels for at undgå ovennævnte overmætning og dels fordi kursusunderviseren først har tiden til at gennemføre dem i foråret.

Undervisergruppens kompetenceudvikling

Pårørende-peer-underviserne deltager i projektets kompetenceudvikling med henblik på yderligere målretning af gruppeforløb og disses relevans for målgruppen. Der afholdes kompetenceudviklingsdage for underviserne i november 2020 og i januar 2021.

Underviserne har vist interesse for at arbejde videre med traumebevidst tilgang, betydningen af diverse teknikker til at afhjælpe stress, kommunikation og konflikthåndtering samt formidling af peererfaringer i forhold til vejledning af pårørende i kontakten med psykiatrien og kommunerne. Projektet opsamler systematisk læringen fra gruppeforløbene, så den kan indgå i det tværsektorielle netværkssamarbejde.

Komponent 2:

Netværksdannelsen med de psykiatriske centre og kommunerne

Vi valgte at følge den indledende skriftlige henvendelse på ledelsesniveau i de to psykiatriske centre og de seks kommuner, projektet nu samarbejder med, op med introduktionsmøde med hver enkelt samarbejdspartner. På møderne, som er afholdt fra august til oktober, har vi afklaret partnerens umiddelbare interesse i at deltage og fået input og ønsker til projektets udformning. Møderne har givet gode drøftelser og tilsagn fra alle adspurgte om at deltage i projektet. Der er udarbejdet notater som skriftlig opsamling på alle møderne.

Som konsekvens af, at vi indsatte et ekstra led i processen i form af introduktionsmøderne, er opstarten på de fælles netværksmøder udskudt til starten af november.

Samtalerne viste, at der var generel opmærksomhed på pårørende fra aktørernes side, men stor forskel på, hvor meget og hvordan det kommer til udtryk i konkrete tilbud til pårørende. Der var også fokus på behovet for koordination og udvikling af sektorernes tilbud. Det gælder for eksempel beskæftigelsesområdet, sagsbehandlernes rolle, betydningen af åben dialog-tilgangen, netværksmøder om tilrettelæggelse af patientforløb samt pårørendes inddragelse.

Efterfølgende har parternes kontaktpersoner bidraget til projektlederens indsamling af data om, hvilke tilbud der aktuelt er eller påtænkes etableret til pårørende til psykisk syge og sårbare.

[Netværksdannelsen med Psykiatrisk Center Nordsjælland og Frederikssund, Helsingør, Hillerød og Rudersdal kommuner](#)

Vores oprindelige målsætning om 2-4 deltagende kommuner førte til, at projektet nu samarbejder med fire kommuner i Psykiatrisk Center Nordsjællands optageområde: Helsingør, Hillerød, Rudersdal og Frederikssund. Det fremgår af bilag 1 til ansøgningen, på hvilket ledelsesniveau, samarbejdet er forankret.

Der har også været afholdt indledende møde med SIND og Bedre Psykiatris nordsjællandske lokalafdelinger, hvilket også førte til, at repræsentanter for lokalafdelinger deltog på vores indledende møder med Helsingør og Hillerød kommuner.

Det første netværksmøde med partnerne i Nordsjælland er sat til afholdelse den 5. november, men må nu i lyset af de nye Corona-restriktioner gentænkes, så det kan holdes virtuelt. Her vil parterne blive præsenteret for projektets erfaringer til nu og de emner, der lægges op til at arbejde videre med i 2021, hvis projektet modtager støtte til Fase 3. På netværksmødet drøftes parternes fælles forståelse af pårørende og deres behov for tilbud. Netværksmødet beslutter også, hvordan vi nærmere tilrettelægger det videre arbejde, herunder de to yderligere planlagte netværksmøder.

Til forberedelse af netværksmødet analyseres de indsamlede data om tilbud til pårørende og tilgange til at tilgodese pårørende til psykisk syge og sårbare, med henblik på at kunne præsentere en foreløbig samlet fremstilling på tværs af de tre sektorer.

Vi forventer, at det andet og det tredje netværksmøde vil kunne afholdes i december 2020 og i starten af 2021. Vi søger derfor også regionens godkendelse af, at det tredje netværksmøde først afholdes i 2021.

[Netværksdannelsen med Psykiatrisk Center København og Frederiksberg og Københavns kommuner](#)

Det første netværksmøde med Psykiatrisk Center København, København og Frederiksbergs Kommuner samt de tilhørende lokalafdelinger er under planlægning til afholdelse i november.

Den 7. oktober blev der holdt introduktionsmøde for foreningernes lokalafdelinger i København og på Frederiksberg.

Fælles læringsevents

Projektet planlægger to læringsevents for henholdsvis foreningerne i Psykiatriforeningernes Fællesråd i Region Hovedstaden og alle projektets interessenter. Disse søges med regionens godkendelse udsendt til foråret 2021, da vi først her vil have tilstrækkelig viden om projektets resultater til at sammensætte et interessant program – og da vi skal finde en model, der også vil kunne fungere, hvis der igen indføres skærpede Corona-restriktioner.

Projektets bæredygtighed og lokale forankring

Projektets præmis er at alle aktiviteter skal gøres bæredygtige, så de kan fortsætte ud over projektets levetid.

Projektets styregruppe har derfor besluttet, at der til projektets Fase 3 skal søges om støtte til at udvikle et uddannelsesforløb, så flere pårørende kan blive uddannet som pårørende-peer-undervisere og dermed vil kunne forestå de udviklede pårørendeforløb og tilvalgskurser, uanset om de fortsat skal laves på regionalt niveau eller om nogle af foreningernes lokalafdelinger vil udbyde dem.

Vi er meget opmærksomme på, at lokalafdelingerne skal opleve synlige resultater og opbygge et solidt medejerskab til projektet og dets udviklede metoder. Det er derfor vigtigt, at lokalforeningernes erfaringer involveres i projektet, at de løbende informeres om de erfaringer vi opbygger i projektet og at de oplever medindflydelse gennem netværkssamarbejdet med de psykiatriske centre og kommunerne. Dette er påbegyndt i de indledende møder.

Vi tilstræber også, at projektets netværksaktiviteter forankres solidt på ledelses- og fagmedarbejder-niveau i de psykiatriske centre og kommunerne. Det gælder både i forhold til at skabe faste samarbejdsrelationer om de fem særlige områder for pårørende-tilbud, som vi søger om støtte til at udvikle i Fase 3, samt i forhold til dagligdagens samarbejde med foreningerne om henvisning til tilbud, udveksling af informationer og inddragelse i centrenes og kommunernes udarbejdelse af nye strategier, retningslinjer, praksisser mm for pårørende-tilbud.

Corona-vinklen

Betydningen af Corona-krisen for psykiatribrugere og deres pårørende, håndteringen af krisen og udvikling af kriseberedskab hos de respektive aktører er blevet føjet til projektets undersøgelsesfelt. Vi har påbegyndt en systematisk gennemgang af aktørernes erfaringer med

effekterne af Corona-situationen, håndteringen af udfordringen og hvilke bærende bidrag til krisehåndtering, Corona-situationen har givet anledning til.

Da alle parter stadig er i læringsfasen om Corona-situationen, dens håndtering og dens konsekvenser, kan vi først med udgangen af Fase 2 sige noget mere underbygget om dette.

Vi overvejer løbende, hvordan vi kan tilrettelægge aktiviteterne, så mest muligt kan gennemføres helt eller delvist virtuelt, nu hvor Corona-situationen igen fører til kraftige restriktioner i mulighederne for at lave aktiviteter med fysisk fremmøde.

Det betyder også, at vi nu formaliserer, hvordan projektleder og projektejer skal følge de løbende ændringer i myndighedernes retningslinjer, så alle i projektet løbende kan blive opdateret på, hvordan aktiviteterne påvirkes og så styregruppen bliver bedt om at tage stilling til væsentlige ændringer.

Projektets samlede tidsplan

Projektet forløber i overensstemmelse med tidsplanen for så vidt angår afholdelsen af gruppeforløb med løbende tilpasning i henhold til deltagernes aktuelle vilkår og behov.

Med tilføjelsen af en indledende runde med introduktionsmøder i projektets netværksdel er afholdelsen af de planlagte netværksmøder skubbet i forhold til den oprindelige tidsplan.

Med forbehold for, at projektets samarbejdspartnere på de første netværksmøder i november beslutter andet, søger vi derfor region Hovedstaden om tilladelse til at tilpasse tidsplanen, så følgende Fase 2-aktiviteter med de tilhørende dele af Fase 2-bevillingen rykkes fra fjerde kvartal i 2020 til første kvartal i 2021:

- Tredje runde af de planlagte netværksmøder med de psykiatriske centre, kommunerne og lokalafdelingerne
- De to planlagte læringsevents for henholdsvis foreningerne i Psykiatriforeningernes Fællesråd i Region Hovedstaden og alle projektets interessenter
- De to tilvalgskurser om det gode møde med kommunen

Projektets økonomi

Projektets overordnede forbrug på de forskellige aktiviteter er som følger:

Gruppeforløb og tilvalgskurser forventes samlet set gennemført inden for budgettets rammer med følgende justeringer:

- Corona-restriktionerne gør, at der skal laves enkeltanretninger af deltagernes mad, hvilket koster mere end de 50 kr. oprindeligt estimeret. Denne opjusteres derfor til 65 kr. pr. deltager.
- Af samme årsag kan der i nogle tilfælde være behov for at finde større lokaler end oprindeligt forventet for at holde nødvendig Corona-afstand. Dette kan også betyde lidt større udgifter til lokaleleje.
- Udgifterne til annoncering af forløbene i lokale medier viser sig at være undervurderet i forhold til dagens priser, så denne post vil også være større end estimeret i budgettet.
- For et enkelt forløbs vedkommende har vi besluttet at ansætte tre peer-pårørende-undervisere i stedet for to, som er standarden - dels for at integrere en ny underviser og dels for at blive klogere på, hvad mere vi kan opnå med forløbet, hvis der er tre undervisere. Dermed bliver underviserlønningerne til dette forløb højere end til de andre forløb.

Netværksdelen tilpasses i budgettet som følger:

- Tilføjelsen af en runde indledende møder har givet ekstra rejseudgifter.
- Til gengæld er de forventede udgifter til afholdelse af netværksmøderne foreløbig reduceret af, at Corona-restriktionerne sætter begrænsning på, hvor mange deltagere vi kan forvente at have til hvert møde, med mindre de holdes virtuelt, og om der kan arrangeres spisning til møderne.